

Žorž Osava
(Njoići Sakurazava)

UMEĆE MIRA

PRINCIP JEDINSTVA U JAPANSKIM BORILAČKIM VEŠTINAMA

*Slobodan čovek ostvaruje svoje snove
u meri u kojoj to želi i bez pomoći drugih
(Lao Ce)*

Preveo sa francuskog
Srećko Milićević

Beograd
2021

UVODNA REČ

Novo izdanje ove knjige nastalo je u pokušaju da se iskaže poštovanje, ali i zahvalnost Žoržu Osavi, velikom mudracu sa Dalekog istoka koji je, kao Japanac koji je znao da očuva drevni tradicionalni duh iz kojeg su potekle velike istočnjačke religije, pronašao način da Zapadu približi i objasni *dalekoistočnjački duh*.

Autor je sâm naučio francuski jezik i preko njega nam, hrabro, podario svoje učenje. Koristio je njemu svojstven, jednostavan i direktan način izražavanja koji nam, ponekad, može izgledati težak i mračan, ali i vrlo jasan i razumljiv kada shvatimo njegov duboki smisao iz kojeg čista istina tiho izvire kao i voda iz izvora.

Nadamo se da će kroz njegovo učenje svako shvatiti razlog svog postojanja i otkriti sreću kojoj silno težimo i u kojoj se oduvek nalazimo – čak i ako toga nismo svesni.

K. Jošimi

PREDGOVOR NOVOM IZDANJU

Pre nekoliko dana u prostorijama Svetske asocijacije aikidoa u Tokiju (čiji sam predsednik) posetio me je gospodin K. Jošimi. Aikido je važna tema knjige *Umeće mira* koju je učitelj Sakurazava (Žorž Osava) napisao na francuskom jeziku, te je gospodin K. Jošimi insistirao na tome da napišem predgovor za novo izdanje koje je pripremljeno u Parizu.

Bilo je veoma dirljivo videti prvo izdanje ove knjige (tom prilikom gospodin Jošimi mi je poklonio primerak) iz 1950. godine.

U to vreme za aikido je znao vrlo mali broj ljudi, čak i u Japanu, a na Zapadu (u Evropi i SAD) ova veština je bila nepoznata.

Međutim, u tom periodu su se sreli (što je srećna i retka okolnost), učitelj Sakurazava i stari učitelj Uešiba. I odmah nakon prvog razgovora spojili su se kao dva prsta na jednoj ruci. Ovo se može opisati japanskom poslovicom: *Učitelji upućeni u tajnu se međusobno prepoznaju.*

Mislim da je učitelj Sakurazava prepoznao zajedničku nit svog Principa Jedinstva i bazičnog duha aikidoa i da je zbog toga želeo da put aikidoa prikaže Zapadu.

Nedugo posle ovog susreta učitelj Sakurazava piše na francuskom *Umeće mira*. Budući da se u to vreme za opisivanje svih japanskih borilačkih veština koristila samo jedna reč, odnosno pogrešan termin *đudo*, radi predstavljanja aikidoa Zapadnjacima učitelj Sakurazava je koristio izraz *aiki-đudo*¹.

¹ U daljem tekstu ćemo za japansku reč *đudo* koristiti kod nas odomaćen termin *džudo* (prim. prev).

Izdavanje ove knjige izazvalo je lančani odlazak instruktora aikidoa na Zapad sa ciljem da podučavaju druge praktičnoj primeni ove veštine. Tako su među prvima otišli Minoru Moćizuki, Tadaši Abe i ostali. Za aikido, koji je danas veoma rasprostranjen u svetu, ova knjiga učitelja Sakurazave bila je istinsko pionirsko delo.

Misleći na učitelja Sakurazavu i imajući u vidu ispravnost njegove vizije, kao i uzvišenost njegove želje, ne mogu a da mu se duboko ne poklonim u znak poštovanja.

U skladu sa idejom svog osnivača (potpuno različitom od ideje džudo-a), aikido je danas sve rasprostranjeniji u svetu.

Povodom ponovnog izdavanja ove knjige želeo bih još jednom da izrazim svoje duboko poštovanje zbog ispravnih predviđanja učitelja Sakurazave i iskreno se nadam da će gospodin K. Jošimi, pokoravajući se volji pokojnog učitelja Sakurazave, definitivno završiti njeno novo izdanje.

Moje čestitke!
31. oktobar 1988.

*Učitelj aikidoa,
nastavljač-naslednik osnivača
Kišomaru Uešiba*

PREDGOVOR

Ova knjiga tumači *primitivni mentalitet* (termin potiče od pokojnog profesora Levi-Brila, predsednika Francuskog udruženja filozofa), a napisao ju je jedan *primitivac*. Levi-Bril uopšte nije mogao da razume ovaj mentalitet i zato sam, pre dvadeset godina, obećao da ću mu napisati odgovor. Nakon dvadeset godina priprema napisao sam knjigu i održao dato obećanje. Istovremeno, ovom knjigom želim da vam prikažem kulturu na čijim osnovama narod može živeti u miru i slobodno, ali i okrutnu sudbinu naroda koji je izgubio vlastite korene. Narod bez korena majčinske kulture mora pre ili kasnije propasti, kao i biljka bez korena. Ovim se može objasniti propast Japana bez presedana. Japan je bio nepromišljen i svoju kulturu je zamenio drugom, možda lepšom i snažnijom, ali sigurno potpuno stranom i suprotnom od svoje. Poraz nacije i države, između ostalog, nastaje usled zaborava i negiranja osnove vlastite kulture. Tako, jednog dana, pre ili kasnije, neizbežno osetimo dosadu ako smo suviše dugo zatvoreni u jednom prostoru. To je fizički, fiziološki i sociološki zakon. Isti zakon upravlja afinitetom nekog hemijskog elementa i razdvajanjem elemenata iz nekog hemijskog jedinjenja.

Voleti ono što nam je suprotno – bilo da se radi o novitetima, egzotičnosti, suprotnom polu, originalnosti ili idealu – predstavlja aktivnost zajedničku svim ljudima. Neke osobe budu snažnije privučene određenim aktivnostima i to pokazuje da su mlađe, srećnije, zdravije i da više liče na *malu decu* koja ne znaju za strah. Takođe možemo reći i da su manje mudre od drugih. Suprotno njima, one druge su staromodnije i zaboravnije. Među njima ima onih koji mrze

svaku suprotnost, pa i sve oko sebe, odnosno vole jedino sebe – što će reći da su usamljeni i izolovani egoisti bez prijatelja. Njihovi mržnja, prezir i strah pokazuju njihovu nesreću. U stvari, oni su već mrtvi i nalaze se u paklu. Nisu više srećni. Osobe bez prijatelja ne znaju da žive. Osobe koje imaju neprijatelje nisu *mala deca* (*vae soli*), izgubljene su i poražene, poput robova poseduju samo zamišljenu slobodu i vođene su nevidljivim učiteljem zvanim strah.

U svakom slučaju, vrlo sam srećan što se ova knjiga pojavljuje nakon približno dvadeset godina od objavljivanja mojih prvih knjiga na francuskom: *Princip Jedinstva filosofije i nauke Dalekog istoka* (Vrin, Pariz), *Knjiga o cveću* (Plon, Pariz), *Kineska medicina i akupunktura* (Le François, Pariz). Moj cilj je ostao isti – predstaviti u potpuno novom obliku matricu stare, iščezle kulture radi uspostavljanja nove kulture čovečanstva.

Dragi moji čitaoci, bio bih vam veoma zahvalan ako biste mi uputili vaše najiskrenije kritike ove knjige. Ali, ako želite da shvatite važnost suprotnosti i antagonizama (kao što su muškarac i žena) i ako želite da tragate za nečim korisnim, praktičnim, dragocenim i sićušnim kao zrno, pre svega morate biti fiziološki i psihološki zdravi. U suprotnom ništa nećete pronaći.

Budući da vas interesuju borilačke veštine, morate pre svega biti zdravi. Međutim, zdravlje o kojem govorim, ili zdravlje u skladu sa drugačijom, filozofskom medicinom Dalekog istoka, predstavlja nešto što možda i ne pretpostavljate. Ne mogu iskazati poštovanje osobi koja nije dobrog zdravlja, niti u takvu osobu mogu imati poverenje. Stoga ne mogu ni da poštujem kritiku upućenu od nekog ko nije dobrog zdravlja. Teško ću poverovati u vašu tvrdnju da imate dobro zdravlje, zato što je moj kriterijum za dobro zdravlje vrlo poseban. Ako ne posedujete dobro zdravlje, morate učiti teoriju borilačkih veština o kojoj govorim u ovoj knjizi, zato što su sve škole *do*-a (*đudo* – umeće odbrane, *kendo* – mačevanje, *ido* – medicina, *šodo* – pisanje, *kado* – poezija, itd.) putevi ili različita vrata kroz koja se ulazi u jedinstveni svet mira i slobode. Kroz njih se dolazi do principa svih

principa koji nam omogućava da uvek (i u meri u kojoj to želimo) ostvarimo naše snove bez upotrebe bilo kakvog pomoćnog sredstva. To je svet zdravog ili svetog Čoveka.

Možete mi uputiti svoju kritiku, pošto zadovoljite sledećih sedam kriterijuma:

- (1) ne osećati umor,
- (2) imati dobar apetit,
- (3) imati dobar san,
- (4) imati dobro pamćenje,
- (5) biti dobro raspoložen,
- (6) biti elegantan (elegancija prekriva celokupnu bazičnu čvrstinu fiziološke, psihološke i moralne konstitucije),
- (7) biti pravedan.

Ovo je samostalan lekarski pregled. Prva tri uslova (od 1 do 3) su fiziološka (5 poena za svaki). Četvrti, peti i šesti su psihološki (10 poena za svaki). Za sedmi uslov dobijate 55 poena. Ako ukupno imate više od 40 poena, možete da prođete. Ako imate više od 60 poena, tada ste „dobri”. „Odličnu” ocenu dobijate sa 80 i više poena.

(1) *Ne osećati umor* znači posedovati takvu telesnu konstituciju koja onemogućava sklonost prehladama (ređe od jednom godišnje), isključuje kratkovidost, astigmatizam, neredovnu, bolnu ili produženu menstruaciju (dužu od tri dana), ćelavost i preranu pojavu sedih vlasi, nedostatak hrabrosti da se bacite na vaš posao kao lav na zeca. Kvalitet vaših aktivnosti (čitanje, pešačenje, računanje, umovanje o nekom vrlo teškom problemu i slično), jeste pokazatelj koji može da ukaže na duboki umor vaše celokupne konstitucije.

(2) *Imati dobar apetit* znači, da uvek i sa najvećim užitkom možete pojesti bilo koje jednostavno jelo, „hleb i so”.

(3) *Imati dobar san* znači, da možete zaspati dubokim snom, bilo gde i bilo kada, za manje od tri minuta nakon što ste spustili glavu na jastuk, da se ne prevrćete tokom noći i da se probudite tačno na vreme koje ste sebi odredili. San treba da bude tako dubok da nimate potrebu da spavate duže od šest sati. Nikada ne dremate. Ne sanja-

te, pogotovo ne govorite ili plaćete u snu. Ali, ako sanjate nešto što se može ostvariti u budućnosti ili što se odigralo negde daleko, pokazatelj je vašeg dobrog zdravlja.

(4) Zdravstveno stanje nekog ko nema *dobro pamćenje* u velikoj je opasnosti i pored toga što odaje izgled jake osobe. Njegov mozak je već mrtav i truo.

(5) *Dobro raspoloženje* karakteriše osobu u čijem se društvu svi osećaju prijatno, slično cvetu kome nisu potrebni veštački dodaci.

(6) *Elegancija* podrazumeva finoću, otmenost, plemenitost, ljubaznost i smirenost u ophođenju, ali i duboku unutrašnju odlučnost, čvrstinu, slobodu i pravednost.

(7) *Pravedni* ste – ne lažete, tačni ste, volite druge, savlađujete poteškoće.

Sa koliko poena možete opisati svoje zdravlje?

Ali, svi ovi uslovi moraju se ostvariti bez ikakvih posebnih pomagala. Oni mogu i moraju biti uspostavljeni fiziološkim putem, odnosno svakodnevnom ishranom (u skladu sa dalekoistočnjačkom makrobiotikom – drugačijom medicinom), kao što to na slobodi čine sve životinje i biljke. To je prirodna medicina ili fiziološki i filozofski naturalizam koji leči sve fizičke i mentalne bolesti.

Budući da se u osnovi borilačkih veština nalazi dijetetska makrobiotika, ili čudesna dijetetika kao što je bila Isusova, ona nam nudi ključ za rešavanje svih problema ishrane kao pravog glavnog korena svih međunarodnih konflikata (bilo da je reč o tržištu komercijalnih proizvoda, ili o zemljištu za uzgajanje životnih namirnica).

Makrobiotika je drugačija medicina, ona nam garantuje dobro zdravlje kroz primenu lakše i mnogo ekonomičnije ishrane (uz manju upotrebu životinjskih proizvoda) i može nam dati rešenje za sve socijalno-medicinske, ekonomske, političke, filozofske, odnosno sve tehnološke i ideološke probleme.

Princip borilačkih veština zasniva se na filozofiji (odnosno matrici svih filozofija i nauka) i pruža nam mogućnost da ostvarimo svetski savez i uspostavimo svetsku vladu. S obzirom da se ova

filosofija nalazi u osnovi tri velike religije, ona može da reši sve probleme čovečanstva, uključujući ideološke razlike, probleme u oblasti moderne tehnike, kao i sve druge ljudske aktivnosti koje dovode do sukoba.

Borilačka veština nije ni sport niti umeće napada, odbrane, savladavanja i ubijanja nekoga upotrebom sile (za razliku od boksa ili rvanja), kao što nije ni umeće odbrane i napada oružjem. Ona nije sport koji zahteva nadmoćnost mišića, telesne mase ili spretnosti kao što su plivanje, ronjenje, skijanje i slično, već superiornost karakteristična za ptice ili ribe. Borilačka veština je metoda usavršavanja sa ciljem da se postane slobodna i srećna ličnost. Ona nas uči pravilnom vladanju, podstičući sledeće:

1) Osećaj poštovanja prema svim ljudima, naročito prema onima koji nas napadaju (upotrebom sile ili na druge načine), zato što nam daju praktične lekcije i upoznaju nas sa sopstvenim greškama i manama.

2) Spoznaju da su smirenost i tišina nadmoć koja skriva unutrašnju čvrstinu ličnosti.

3) Razvijanje sposobnosti prilagođavanja, intuicije, instinkta i volje, kroz izvođenje brzih i praktičnih pokreta, što zahteva trenutno rasuđivanje, razmišljanje i akciju.

4) Najzad, razvijanje i produbljivanje razumevanja sveta i univerzuma, kosmičkog poretka i dijalektičke konstitucije univerzuma, što predstavlja osnovu strategije mira za uspostavljanje društva slobodnog naroda.

Borilačka veština je metoda pomoću koje svako može da nauči kako da živi zauvek srećnim životom bez straha i borbe. Strah odražava mentalitet unapred pobeđenih. Borba odražava nepoznavanje sreće. Zato pobedu uvek prati poraz (palindromija). Pobjeda na ovoj planeti neizbežno označava početak poraza.

Džudo škole Kodokan je predivna tvorevina, a aikido (o kome takođe govorim u ovoj knjizi) je skriveni, podzemni duh džudoa, on je *do* (put). Aikido je most koji povezuje borilačke veštine i *do*. Ni u

kom slučaju nisam učitelj sportskih i fizičkih borilačkih veština, već sam svoju aktivnost usmerio na proučavanje njihovog fiziološkog, psihološkog i ideološkog aspekta. Svako ima svoj domen aktivnosti, ali to ne znači da osoba sa drugim stepenom u Kodokanu automatski može da podučava *do*, makar to bio i jedan Kano¹. Isus je, recimo, bio učitelj duhovne borilačke veštine – *do*-a. U svakodnevnom, praktičnom životu, *do* je važniji i korisniji od tehnike bilo koje borilačke veštine. Ako imate poteškoća u vežbanju zbog neke bolesti, starosti ili ne uspevate da napredujete, morate, pre svega, dublje da proučavate i više primenjujete *do*, da biste ga bolje razumeli. Primena *do*-a korisna je kako za jačanje vaše fiziološke i ideološke konstitucije, tako i za postavljanje temelja za svetsku vladu – morate u sebi ostvariti ideale mira i slobode. Razumevanje nekog koncepta shvatanjem sâmog njegovog principa je direktno, trenutačno i neposredno, dok je ostvarenje neke zamisli putem praktične tehnike dugotrajno i teško.

Žorž Osava

¹ Digoro Kano, osnivač džudoa (prim. prev).

SADRŽAJ

UVODNA REČ	7
PREDGOVOR NOVOM IZDANJU	9
PREDGOVOR	13
UVOD	19
KAMENČIĆ	23
KJUDO I PROFESOR HERIGEL	29
ŠTA ZNAČI <i>DO</i> U REČI AIKIDO?	35
METODA <i>BORBA DVA PREDSTAVNIKA</i>	39
BIOLOŠKA ISTORIJA BORILAČKIH VEŠTINA	47
UČITELJ KANO	55
UČITELJ UEŠIBA	65
„KOSMIČKI POREDAK”	71
DRUGAČIJA MEDICINA	79
BORILAČKA VEŠTINA – VRSTA MAKROBIOTIKE	87
BORILAČKE VEŠTINE I ISUS	99
BORILAČKE VEŠTINE I SVETSKA KONFEDERACIJA	107
MIR I KOSMIČKI POREDAK	113
SKUPŠTINA NARODA	115
KOSMIČKI POREDAK	123
VAŠE ČUDESNE SPOSOBNOSTI	125
PRILOG	127
RAT	129